

A. C. OLSEN

Anton Christiansen Olsen (6/5-1848—1914). Han var født på Nøklejordet i Tjølling, sønn av skipper Christian Olsen og Berthe Marie, datter av gårdbruker og skipsreder Erik Røed. Christian Olsen hadde en liten slett-topper «Solid» som han seilte med vesentlig på Danmark, men også på Skottland. Fra Danmark tok han bygg og annet korn, fra Skottland kull med hjem til Larvik. Helt fra han var 10 år var Anton med faren hver sommer og seilte. Hvor hans kamerater må ha vært misunnelige! Så dro Anton til sjøs for godt og tok styrmannseksamen i Stavern. Men hver lørdag trampet en del av styrmannselevene — og blant dem Anton — via Larvik til Sandefjord for å danse på Gjertesalen i Rukla eller Raastadsalen på Stentorvet (Hvidts Plass) eller hos Skaara på Torvet. Når dansen var slutt var det for Anton å bruke bena hjem til Nøklejordet. Vi får håpe han hadde noe hyggelig å tenke på, da blir ikke veien så lang.

24 år gammel ble han skipper på en skarpseiler, briggen «Tordenskiold» fra Larvik. Den var kobret, noe som ikke var alminnelig på Nordsjøskutene den gangen. A. C. Olsen seilte da mest på Honfleur og andre franske havner.

En av rederne var snekker Olsen fra Thorstrand i Larvik, hvis sønn, senere h. r. advokat og statsråd Johan Bredal i sine unge år var sakfører i Sandefjord i kompaniskap med o. r. sakfører P. Bogen. Johan Bredal, som spesialiserte seg som sjørettsjurist, var berømt for sitt ypperlige judisium, men hans far hadde også godt omdømme. Han klandret engang A. C. Olsen fordi han ikke alltid kjøpte grønnsaker i de havnene hvor prisene var lavest. «Nei», svarte Anton, «da er det ikke alltid jeg kan få bilag». «Bilag kan du få nok av for en dram. Og trodde jeg deg ikke uten bilag, så ville jeg ikke hatt deg til skipper», svarte snekker Olsen.

I 7 år førte A. C. Olsen «Tordenskiold». Senere førte han briggen «Ternen», barken «Coureren» og barken «Alert». Siden seilte han i mange år for et engelsk rederi i Londonderry, som kjøpte havarerte skuter, sendte dem til Sandefjord til reparasjon og lot dem seile under norsk flagg. Det var bl. a. barken «Bessy Hamilton», 941 tonn, som forliste og ble brent i 1897 og barken «Belt» på 1246 tonn. Så kjøpte han sammen med en stokkeværing en bark «Minehaha», ca. 1.000 tonn, som han seilte, og som stokkeværingen må ha vært reder for. Men rederens frue ble engstelig med hensyn til det økonomiske resultat og barken ble solgt til rederiet i Londonderry, Macdevette & Donnell. «Minehaha» ble omdøpt til «Laura» og A. C. Olsen førte den til 1900 og stod som reder for den til den forliste i 1903.

Tømmermann på «Laura» var Gorgus Nielsen fra Slettingdalen. En gang «Laura» sprang lekk like under vannlinjen, ble et tau manet under skuta. Nielsen ble festet til det og mens «Laura» duvet i dønningene gikk han utabords med drev og kyller i hånden og tettet skuta.

A. C. Olsen ga opp sjøen i 1900. Han hadde en skog på Hem i Tjølling som han hogg ut og skipet, men 21. november 1900 åpnet han en manufaktur- og sjømannsutstyrforretning. Et par år senere begynte han også med forhyring. Foruten ham var det G. A. Raastad, Torvet 3, og Gulliksen, i Eskedals gård på Torvet, som drev forhyring. A. C. Olsen var også interessert i bottlenosefangst og i hvalfangerselskapet

«Alexandra Whaling Co.» som ble startet 1904 med engelsk og norsk kapital: £ 10.620. Det fanget på Nord-Shetland og fikk i 1913 en nordkaper som utbragte 120 fat.

Anton Olsen drev sin forretning i Dronningens gt. 2 til 1913 da hans sønn konsul **A. (Alf) C. (Conrad). Olsen**, overtok. I Anton Olsens dager hadde jo alle kontortid både formiddag og ettermiddag. Blant dem som hver eneste ettermiddag kom innom kontoret hos A. C. Olsen for å drikke en kopp kaffe og prate om «gamle dager» og farten på Østersjøen og Nordsjøen, var kjøpmann Julius Paust. Men også O. Herland og Tobiassen, Nordby, var flittige gjester. A. C. Olsen, J. Paust og O. Herland, disse trauste representanter for tradisjonen skipper-kjøpmann, var alle tre medstiftere av Sandefjord Handelsstands Forening. A. C. Olsen bare 14 dager etter han hadde etablert seg som handlende. Det må man si er corps d'esprit.

Anton C. Olsen var i 1901 lignet for: formue 12.000, i inntekt 1000, i by skatt 73,95 og stats skatt 8,40. Hans rederinntekt ble lignet under A/S «Laura».

Alf Conrad Olsen (1891-1955)

(Utdrag av minneord etter A. C. Olsen i 1955 i Sandefjords Blad)

Konsul A. C. Olsen døde onsdag den 4. mai 1955, og vi gjengir nedenfor de minneord **skipsreder H. Winge Sørensen** skrev om ham i Sandefjords Blad:

«Med A. C. Olsen er en av Sandefjords betydeligste menn gått bort. Han hadde en utpreget konstruktiv hjerne. Dertil hadde han en ukuelig vilje som gjorde at han også under sin årelange sykdom aldri forsømte sine gjøremål. Og det er få mennesker som har hatt mer å gjøre enn han. A. C. Olsen drev en stor forretning i Sandefjord som omfattet skipsrederi (Skipsaksjeselskapet Spervik) og agenturet for Norge for The Union Whaling Co. i Durban. I tillegg hertil

var han i de senere år også administrerende direktør for A/S Tønsbergs Hvalfangeri fra 1945 til 1955, som under hans ledelse er gått sterkt frem, og han delte sin lange arbeidsdag mellom kontorene i Tønsberg og Sandefjord.

A. C. Olsen var medlem av styrene i Norges Hvalfangstforbund, The International Association of Whaling Companies, Hvalfangernes Assuranceforening, A/S Tønsberg Sjø forsikringsselskap og Privatbanken i Sandefjord A/S. Han var også medlem av representantskapene i Hvalfangeraktieselskapet Rosshavet (Johan Rasmussen & Co.) og Hvalfangeraktieselskapet Vestfold (Johan Rasmussen & Co.).

Alle som har telefon i Sandefjord og omegn kan takke A. C. Olsen for den gode og billige telefontjeneste som vi har her i distriktet. Da han for mange år siden overtok

formannsstillingen i Telefonforeningen, lå foreningen i høy grad i dødvanne, men Olsen arbeidet den seigt og målbevisst opp til hva den er i dag.

A. C. Olsen var en god borger og sine venners venn. Hans borgerånd bar blant annet gitt seg utslag i den storslagne gave til byen av det store område i Håkavika.

Hans venner vil huske ham som den gode og snille mann til hvem man trygt kunne gå med sine sorger og gleder. Han var alltid villig til å hjelpe både med råd og dåd, og han vil bli dypt savnet av alle sine venner og kolleger.»

Alf Conrad Olsen var født 16. oktober 1891 i Sandefjord. Etter avsluttet middelskole- og handelsskoleeksamen fortsatte han sin utdanning som forretningsmann, bl. a. ved kontorpraksis i England. I 1912 overtok han sin fars forretning i sjømannsutstyr, herreekvipering og forhyringsvirksomhet. Men etter hvert kom han mer og mer inn i hvalfangst og shipping og avviklet i 1925 sin detaljforretning.

Før A. C. Olsen i 1922 flyttet til Sandar var han meget med i det kommunale liv i Sandefjord, Således var han medlem av bystyret 1917–22 og tok imot valg igjen i perioden 1929-31, da han også ble medlem av formannskapet og byens viseordfører. Fra 1931 til sin død var han medlem av styret for Privatbanken i Sandefjord A/S.

A. C. Olsen, Sandefjord var representant i Norge for Irvin & Johnson (South Africa) Ltd, Cape Town Sør-Afrika, Union Whaling, Durban mm.»